

DOI 10.31651/2524-2660-2020-3-158-163
ORCID 0000-0002-2715-5024

ЧЕВЕЛЮК Маріанна Вікторівна,

аспірантка кафедри іноземної філології та перекладу,
Відкритий міжнародний Університет розвитку людини «УКРАЇНА»
e-mail: marianna.cheveliuk@gmail.com

УДК373.3.016:81]:347(410)«19/20»(045)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ МОВНОЇ ОСВІТИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Проаналізовано нормативно-правові засади з питань мовної освіти початкової школи у Великій Британії другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Здійснено порівняльний аналіз та оцінювання змісту правових норм регулюючих документів у сфері мовної освіти початкової школи у країні. Оглянуто перспективні напрями вдосконалення законодавчої бази для ефективного вирішення проблем мовної ситуації у Великій Британії. Динамічний розвиток мовної освіти учнів початкової школи у країні відбувається за підтримки Департаменту освіти (Department for Education) на основі науково обґрунтованих концепцій з урахуванням досвіду надання освітніх послуг школярам Великої Британії. Система освіти орієнтована на забезпечення учбового процесу у молодшій школі з урахуванням новітніх досягнень науки, участь педагогічних робітників у науковій діяльності в умовах інформатизації суспільства та розвиток нових наукових технологій. У статті спостерігається чіткий хронологічний розвиток нормативно-правових засад, умови їх виникнення, чіткий план, якого мали дотримуватися всі учасники учбового процесу, та контроль виконання з боку місцевої влади. Нормативно-правові засади мовної освіти початкової

школи у Великій Британії другої половини ХХ – початку ХХІ століття знайшли своє відображення у фаховій літературі. Однак, питання державного регулювання мовної освіти учнів початкової школи Великої Британії залишаються недостатньо вивченими, що і зумовлює актуальність нашого дослідження.

Ключові слова: нормативно-правові засади; мовна освіта; іноземні мови; початкова школа; наукова діяльність.

Постановка проблеми. Мовна освіта молодших школярів у Великій Британії стрімко розвивається. Такий темп зумовлений багатьма причинами, зокрема, мови сприяють розвитку особистості та взаєморозуміння, громадянства, культурного розуміння та працездатності [1]. Учнями рушить прагнення пізнавати нове, увійти до освітнього простору, глобалізація, потреба вивчення іноземних мов. У сучасних умовах система освіти, яка має динамічний розвиток, висуває все більш нові і нові вимоги, яким треба відповідати, не лише до учнів, але й до вчителів. Доповідь Dearing

(2007) рекомендувала включати сучасні мови в основну навчальну програму, починаючи з початкової школи [2].

У цілях підвищення ефективності та результативності у освітньому процесі потрібна наявність не лише інформаційно-комунікативної, матеріально-технічної, учбово-методичної, але й нормативно-правових засад. Починаючи з другої половини ХХ століття у сфері правового забезпечення в Великій Британії розроблено низку законів та інших нормативно-правових документів. Вони регламентують мовну політику та мовні відносини в освітній сфері. До цих законів належать закон «Про освіту» (1980) (Департамент освіти і науки), Біла книга «Основна мовна політика в Англії» (2018) / White Paper: Primary Languages Policy in England (2018), Національна навчальна програма / Languages programmes of study: key stage 2 National curriculum in England (2011), Основи національної програми навчання / The Framework for the National Curriculum, Звіт експертної групи з огляду національних навчальних програм / A report by the Expert Panel for the National Curriculum review, Англійські програми навчання: основні етапи, Національна навчальна програма в Англії (вересень 2013 року) / English programmes of study: key stages 1 and 2 National curriculum in England September 2013, Національна навчальна програма (2014) / The national curriculum in England Framework document December 2014, Оцінювання учнів початкових класів (2017) / Primary school pupil assessment (2017), Національна навчальна програма Англії / The National Curriculum for England (2002).

Мета статті. Виокремити та схарактеризувати основні положення стандартів та нормативно-правового забезпечення державної політики Великої Британії щодо мовної освіти країни.

Завданнями визначаємо: проаналізувати нормативно-правову базу мовної освіти початкової школи у Великій Британії другої половини ХХ – початку ХХІ століття й узагальнити теоретичні засади мовного навчання учнів молодшого шкільного віку рідної та іноземних мов.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження послугувала низка наукових та концептуальних підходів навчання учнів початкової школи Великої Британії другої половини ХХ – початку ХХІ століття. У ході дослідження спостерігається порівняння нормативно-правових засад у різний проміжок часу другої половини ХХ – початку ХХІ століття. У статті здійснено класифікацію нормативних документів

відповідно до певних частин країни. Можемо простежити порівняння освітніх підходів, засад та умов навчання у різні роки та по всій Великій Британії.

Викладення основного матеріалу досліджень. Починаючи з 1960-х років ХХ століття впровадження у Великій Британії вивчення мов зазнало низки варіативних (не завжди доцільних) стартів і локалізувалося.

Перший проект (1963–1967) фінансовано фондом Наффілда, після якого у дію вступив наступний проект під назвою «Проект із розробки навчальних матеріалів для викладання іноземних мов» (1967–1970), який фінансувався Шкільною радою. [3]. Роботу за проектом розпочато ще до того часу, як в країні реально започаткували програму переходу до загальноосвітньої шкільної системи. В результаті діяльності науковців і педагогів, залучених до роботи над проектом, прийнято рішення про введення навчання іноземної мови у позбавлених селекції дітей за рівнем інтелектуального розвитку початкових школах у сподіванні, що це сприятиме підвищенню якості вивчення іноземних мов на рівні середньої освіти [4]. Розробники проекту прагнули поліпшити стан навчання, вивчення і ставлення громадськості до вивчення мов, розширити коло іноземних мов, що обиралися учнями країни для вивчення.

Проекту фонду Наффілда не вдалося досягти визначених далекосяжних цілей. Проте йому вдалося привернути увагу громадськості Великої Британії до питань навчання і вивчення мов, зокрема іноземних «через 50 років стагнації у граматичних школах» [5]. Крім того, проведена в ході виконання проекту робота, сприяла розвитку нових ідей у розробці та презентації навчальних матеріалів.

Вивчення британських педагогічних джерел показує, що важливий крок у розвитку мовної освіти в країні зроблено в 1966 році з прийняттям рішення про організацію проекту з розробки й підготовки навчальних матеріалів в інституті педагогіки Лідського університету з метою впровадження програми з англійської мови для дітей-іммігрантів, учнів початкової школи. Пізніше проект, фінансований Шкільною радою (The Schools Council), було розширено й увагу його розробок поширено і на дітей. Створені навчальні матеріали під назвою «Простір» (Score) втілили нові ідеї інтеграції мовної освіти з більш широкими освітніми цілями і започаткували багато з активних методів і форм навчання, які пізніше стали асоціюватись із комунікативним підходом у навчанні мов. Подібних

результатів досягнуто і в результаті виконання іншого, започаткованого Шкільною радою проекту, призначеного допомогти дітям іммігрантів в оволодінні англійською мовою, під назвою «Концепція 7–9» (Concept 7–9). Цей проект здійснювався в університеті Бірмінгема і тривав 5 років (1967 до 1972) [6].

Згідно із законом «Про освіту» 1980 року сформовано Департамент освіти і науки (раніше Міністерство освіти) на чолі з державним секретарем з освіти і науки. Протягом 1970-1980-х років здійснювалося вдосконалення навчальних програм, мовної, технічної та професійної освіти. У впливових виданнях пропонувалася стандартизація навчальних програм на національному рівні. Консервативний уряд Маргарет Тетчер зробив акцент на ефективність управління, стандартизацію навчальних програм і вдосконалення процедур оцінки. У законі про реформу освіти 1988 року передбачалося введення державної навчальної програми [7].

Політика викладання іноземних мов у початкових школах бере свій початок з Білої книги (1997). Вона встановлювала заняття, які включали в себе визначення мов ключовим навиком (поряд із грамотністю, численням), підвищення рівня мови та акцентування уваги на мові як частині Національної стратегії грамотності «для подолання розриву між англійською, грамотністю та іноземними мовами». Дослідження також радило «акцентувати увагу на навичках перекладу мови та міцній компетентності в граматичних структурах, що сприяють процесу вивчення нових мов» [8].

Цей досвід став першою серйозною рекомендацією щодо впровадження навчання у державних початкових школах. Він передбачав десятирічну мету: забезпечити право для всіх учнів вивчати нову мову з 7 років, виходячи з 10% часу навчальної програми, інтегрованої з іншими предметами або викладається окремо [9].

У 2009 році відбулися два огляди основної навчальної програми. Незалежний огляд основного навчального плану, відомий як «Розовий огляд» (2008), ініційований урядом у 2008 році. Первинний огляд у Кембриджі (2010) являв собою університетське дослідження, розпочате в 2006 році. Перший огляд запропонував шість напрямів навчання, замінити існуючі навчальні програми, що базуються на предметах, і рекомендував, щоб вивчення мови було обов'язковим для всіх дітей молодшої школи з вересня 2011 року. Розовий огляд був

прийнятий тодішнім урядом, але його негайно відхилила коаліція 2010 року, ще до її запланованої реалізації [10].

Огляд Кембриджського огляду було проігноровано, хоча він підготував цілком вичерпний звіт, який прогнозував політику початкової освіти з 60-х років, розвиток дітей, потреби та навчання, сучасну практику в навчальній програмі, педагогіці, оцінці, стандартах та організація школи та секції щодо підготовки вчителів.

В офіційній заяві у 2010 році, нещодавно названого Департаменту освіти, викладено нові запропоновані огляди та консультації, роз'яснено позицію коаліційного уряду щодо основних мов. Уряд вважає, що знання мови є важливими для соціального та економічного майбутнього країни. Зазначено, що будь-яке майбутнє фінансування буде залежати від огляду витрат, наданого восени, а також від рішень щодо статусу мов у Національній навчальній програмі [11].

Нова програма вивчення іноземних мов вимагатиме відповідного балансу розмовної та писемної мови, зокрема: учні повинні навчитися говорити реченнями з відповідною вимовою; вони мають чітко викладати прості ідеї; учні повинні навчитися писати фрази та короткі речення по пам'яті; вони мають розвивати розуміння основної граматики, ознайомитись з піснями та віршами вивченою мовою. Навчання повинно зосереджуватися на значному прогресі однією мовою [12].

Вперше в історії вивчення мови перегляд Національної навчальної програми в 2012 році передбачав включення до навчання іноземну мову дітям у віці від 7 до 11 років як статутну вимогу. Нова програма вивчення іноземних мов (2013) передбачала, що діти повинні досягти значного прогресу в одній мові: або сучасній мові, або давній мові, такі як латинська чи грецька. Вибір мови для викладання залишали на вибір школи. Нова програма вивчення іноземних мов потребувала відповідний баланс розмовної та писемної мови [13].

На даний момент насамперед в Англії немає специфічної політики щодо мов. Починаючи з 2010 року, міністри висловлюють загальну прихильність до важливості мов, але фактична заява про політику обмежується рамками, викладеними в Національній навчальній програмі. Це свідчить, що іноземну мову вивчатимуть усі учні у віці 7–14 років, хоча в первинному секторі (7–11) це може бути класичною мовою. Певних призначених мов немає, але діапазон обмежений кількістю мов, доступних для ознайомлення у подальшому віці [14].

У 2016 році включаються ряд мов меншин або «громад». Національний навчальний план включає програми навчання для обох ключових етапів, які визначають мету вивчення мови, цілі, цілі досягнення та предметний зміст. Національний навчальний план опубліковано у 2014 році та впроваджено з вересня 2016 року. Після нього були проведені консультації щодо навчальної програми у грудні 2011 року звіту групи експертів – Department for Education, (2011) [15].

Мовна політика в Уельсі стосується як валлійської, так і інших мов. Відповідно до Закону про валлійську мову (1993), англійська та валлійська мають однаковий статус у державному секторі та в здійсненні правосуддя. Виконання закону підтримується Радою з 2011 року. Цей валлійський/англійський білінгвізм має вплив і на систему освіти. До 2015 року близько 24 % учнів початкових класів здобували освіту у валлійських середніх школах. Крім того, валлійська є обов'язковим предметом у всіх початкових школах. Інші мови є обов'язковими лише у середніх класах, але низка початкових шкіл також їх пропонують. Існує стратегія, щоб спробувати виправити це – Global Futures, що триває з 2015–2020 років. Це спрямовано на підвищення рівня занять, покращення досвіду викладання та навчання та підвищення рівня досягнень. Амбіція полягає в тому, щоб Уельс став «двомовною плюс 1» нацією. Це п'ятирічний план, і він повинен регулярно виконуватися [16].

Уряд Шотландії висловив дуже чітку прихильність до вивчення мови. Він підтримує Національний центр мов Шотландії (SCILT), і в 2013 році він створив Групу стратегічного впровадження мов. Він також виділив додаткове фінансування на реалізацію своїх планів (16,2 млн фунтів з 2013 року) [17].

Основою для поточної політики є «Навчальний план для досконалості», який був введений у 2010 році і який надає важливу роль мовам з описом «результатів», що очікуються на різних етапах. Основна мовна політика – це «підхід 1 + 2», аналогічний політиці щодо рідної мови ЄС плюс дві; передбачається, що до 2021 року кожна дитина матиме право вивчити першу додаткову мову з початку початкової школи (4/5 років) та другу у віці 8/9 років [18].

Уряд Шотландії також має специфічну політику щодо підтримки гельської мови. Незважаючи на таке сильне політичне середовище, вивчення мови не є універсальним у шотландських школах. Дані за 2018 рік показали, що 91% початкових шкіл та 62% середніх шкіл Шотландії забезпечують

повне право на вивчення другої мови у початковій школі [19].

Шотландський уряд зобов'язаний проконтролювати, щоб всі діти були забезпечені мовними навичками, необхідними для життя та праці. До 2021 року кожна школа Шотландії запропонує дітям вивчити першу додаткову мову з початку початкової школи, а другу додаткову мову – у середині процесу початкової школи. Це триватиме до тих пір, поки вони не досягнуть певного рівня знань. Шотландський уряд співпрацює з місцевими органами влади та зацікавленими сторонами для того, щоб дозволити вивчити рідну та дві іноземні мови. Це довгострокова і дуже амбітна політика. Мета – зробити Шотландію якомога успішнішою, а також «Мовна здатність» як важлива частина цього успіху. Це засвідчує важливість залучення дітей ще змалку до вивчення мов, необхідних у світі та на ринку XXI століття [20].

Британія та Ірландія відстають від решти Європи у забезпеченні основними мовами [20]. Мовну стратегію для Північної Ірландії опубліковано в 2012 році – Мови на майбутнє/ Languages for the Future Northern Ireland languages strategy. Але незрозуміло, наскільки якісно виконано будь-які її рекомендації. Мови є обов'язковими лише у середній школі. Мови у початковій школі не є обов'язковими, хоча багато шкіл запровадили мови на цьому рівні. Однак урядова програма підтримки була завершена у 2015 році з фінансових причин [21].

Ірландська мова захищена в Північній Ірландії, оскільки Великобританія є підписанцем Європейської хартії регіональних мов або мов меншин. Ірландську мову викладають у школах, у тому числі в ірландських молодших школах. Розробка стратегії для ірландців була предметом певної політичної суперечки.

Для задоволення потреб учнів-початківців, для яких англійська мова є другою мовою, доступна додаткова мовна підтримка. До 2012 року в початкові школи були призначені спеціальні вчителі, які надавали допомогу та підтримку учням. Рівень додаткової викладацької підтримки в будь-якій школі визначався кількістю учнів у закладі, які мають право на навчання, та відповідними оціненими рівнями володіння мовою цих учнів. Це було інтегровано у 2012 році.

Висновки та пропозиції. Таким чином, володіння мовами, як рідною, так і іноземними, є загальноприйнятою цивілізаційною нормою у сучасному світі. На сьогоднішній день мови починають вивчати змалечку і

особливу увагу приділяють їм у початковій школі. Багато шкіл практикують форми білінгвального та інтегрованого навчання мов. Це можна розцінювати як позитивне зрушення, проте для системи освіти початкової школи на законодавчому, концептуальному й організаційному рівні слід зробити ще дуже багато. А саме: орієнтувати навчання у початковій школі на досягнення певного рівня, передбачити в освітніх програмах різні траєкторії вивчення рідної та іноземних мов з акцентом на потребах учнів, забезпечити методичну підтримку і консультування на різних формах навчання: стаціонарне, дистанційне, електронне, змішане. Особливої уваги потребує упорядкування нормативно-правового забезпечення мовної освіти учнів початкової школи.

В цілому, узагальнюючи підсумки здійсненого нами аналізу нормативно-правових засад мовної освіти початкової школи у Великій Британії другої половини ХХ – початку ХХІ століття, можна зробити такі висновки: за цей проміжок часу створено відповідну нормативно-правову базу державної політики у сфері мовної освіти початкової школи. Характерною особливістю законодавчого регулювання мовної політики у країні є те, що нормативно-правова база є широкою і досконалою.

Важливим напрямом подальших досліджень за темою є більш глибокий аналіз нормативно-правових засад мовної освіти початкової школи у Великій Британії другої половини ХХ – початку ХХІ століття.

Список бібліографічних посилань

1. The Revised Northern Ireland Primary Curriculum, Key Stages 1 and 2. 3 p.
2. Languages Review. 20 Languages and the Young School Child: The Nuffield Foreign Languages Teaching Materials Project. In H.H. Stern (Ed.). London: Oxford University Press, 1969. P. 148–161.
3. Кузнецова О.Ю. Розвиток мовної освіти у середніх і вищих навчальних закладах Великої Британії другої половини ХХ ст.: дис. ... д-ра пед. наук 13.00.01. Харків, 2002. 494 с.
4. Howatt A.P.R. A History of English Language Teaching. Oxford: Oxford University Press, 1991. 394 p.
5. Кузнецова О.Ю. Розвиток навчання іноземних мов в університетській освіті у Великій Британії у другій половині ХХ ст. *Теорія та методика навчання та виховання*, 2017. Вип. 41. С. 104–117. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ttmniv_2017_41_13.
6. Supporting Trainee Teachers. Guidelines for Staff Working with Trainee Teachers. Edge Hill School of Education, 2000. 12 p.
7. One-Month In-Service Training Course for English Language Teachers (Core Curriculum: Draft). The British Council, Ukraine.
8. Morris R. The Sixth Form and College Entrance. London: Routledge and Kegan Paul, 2010. 223 p.
9. Royal Irish Academy Committee for Modern Languages, Literary and Cultural Studies. *National Lan-*

guages Strategy. Dublin: Royal Irish Academy, 2011. 23 p.

10. Language Teaching and Learning in Higher Education: Issues and Perspectives. In R. Wakely, A. Barker, D. Frier, P. Graves, Y. Suleiman (Ed.). London: CILT, 2012. 154 p.
11. Improving the Quality of Language Learning in Schools. *CILT*. URL: <http://www.cilt.org.uk/approaches.htm>.
12. Davies G. The Impact of the Use of New Information Technologies and the Internet on the Teaching of Foreign Languages and on the Role of Teachers of a Foreign Language. URL: http://www.camsoftpartners.co.uk/docs/ICC_Grahams_Report_Final.htm.
13. England. *Language policies in the 4 countries of the UK*. URL: <https://www.languagescompany.com/policy/uk-policy-on-languages/>
14. Wales. *Language policies in the 4 countries of the UK*. URL: <https://www.languagescompany.com/policy/uk-policy-on-languages/>
15. Scotland. *Language policies in the 4 countries of the UK*. URL: <https://www.languagescompany.com/policy/uk-policy-on-languages/>
16. The Scottish Government: Language Learning in Scotland. A 1+2 Approach. Scottish Government Languages Working Group. Report and Recommendations
17. Glen, L. Language Learning in Scotland: National Overview. Paper presented at LANGS Meeting, 1st June 2018 at Charteris Land, University of Edinburgh. 2018.
18. Gillespie, J.H., Johnston, D., & Ó Corráin, A. (2012). Languages for the Future: Northern Ireland Languages Strategy. Department of Education. 90 p. Retrieved from <https://pure.ulster.ac.uk/en/publications/languages-for-the-future-northern-ireland-languages-strategy-3>.
19. English programmer of study: key stages 1 and 2: National curriculum in England. 2013. 88 p. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/335186/PRIMARY_national_curriculum_-_English_220714.pdf.
20. Christie, J., Bruce, R., Stodter, J. on behalf of ADES Dr. Fiona O'Hanlon. A Review of Progress in Implementing The 1+2 Language Policy. The University of Edinburgh March. 2016
21. European Commission Directorate General for Education and Culture: Eurydice Key Data on Teaching Languages at School in Europe. 2005.

References

1. The Revised Northern Ireland Primary Curriculum, Key Stages 1 and 2. P. 3.
2. Languages Review (1969). 20 Languages and the Young School Child: The Nuffield Foreign Languages Teaching Materials Project. In H.H. Stern (Ed.). London: Oxford University Press. 148–161.
3. Kuznetsova O.Yu. (2002). Development of language education in secondary and higher educational institutions of Great Britain of the second half of the XX century: Theses of Doctor Sciences Dissertation. Kharkiv. 494 p.
4. Howatt, A.P.R. (1991). A History of English Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. 394 p.
5. Kuznetsova, O.Yu. (2017). The development of foreign language teaching in university education in Great Britain in the second half of the twentieth century. Theory and methods of teaching and education, 41: 104–117. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ttmniv_2017_41_13.

6. Supporting Trainee Teachers (2000). Guidelines for Staff Working with Trainee Teachers. Edge Hill School of Education. 12 p.
7. One-Month In-Service Training Course for English Language Teachers (Core Curriculum: Draft). The British Council, Ukraine.
8. Morris, R. (2010). The Sixth Form and College Entrance. London: Routledge and Kegan Paul. 223 p.
9. Royal Irish Academy Committee for Modern Languages, Literary and Cultural Studies (2011). *National Languages Strategy*. Dublin: Royal Irish Academy. 23 p.
10. Language Teaching and Learning in Higher Education: Issues and Perspectives (2012). In R. Wakely, A. Barker, D. Frier, P. Graves, Y. Suleiman (Ed.). London: CILT. 154 p.
11. Improving the Quality of Language Learning in Schools. *CILT*. Retrieved from <http://www.cilt.org.uk/approaches.htm>.
12. Davies, G. (2012). The Impact of the Use of New Information Technologies and the Internet on the Teaching of Foreign Languages and on the Role of Teachers of a Foreign Language. URL: http://www.camsoftpartners.co.uk/docs/ICC_Grahams_Report_Final.htm.
13. England. *Language policies in the 4 countries of the UK*. URL: <https://www.languagescompany.com/policy/uk-policy-on-languages/>
14. Wales. *Language policies in the 4 countries of the UK*. URL: <https://www.languagescompany.com/policy/uk-policy-on-languages/>
15. Scotland. *Language policies in the 4 countries of the UK*. URL: <https://www.languagescompany.com/policy/uk-policy-on-languages/>
16. The Scottish Government: Language Learning in Scotland. A 1 + 2 Approach. Scottish Government Languages Working Group. Report and Recommendations
17. Glen, L. (2018). Language Learning in Scotland: National Overview. Paper presented at LANGS Meeting, 1st June 2018 at Charteris Land, University of Edinburgh.
18. Gillespie, J.H., Johnston, D., & Ó Corráin, A. (2012). Languages for the Future: Northern Ireland Languages Strategy. Department of Education. 90 p. Retrieved from <https://pure.ulster.ac.uk/en/publications/languages-for-the-future-northern-ireland-languages-strategy-3>.
19. English programmer of study: key stages 1 and 2: National curriculum in England (2013). 88 p. Retrieved from https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/335186/PRIMARY_national_curriculum_-_English_220714.pdf.
20. Christie, J., Bruce, R., Stodter, J. on behalf of ADES Dr. Fiona O'Hanlon. (2016). A Review of Progress in Implementing The 1+2 Language Policy. The University of Edinburgh March.
21. European Commission Directorate General for Education and Culture: Eurydice Key Data on Teaching Languages at School in Europe (2005).

CHEVELIUK Marianna,

Postgraduate of Foreign Philology and Translation Department,
Open International University of Human Development "UKRAINE"

**REGULATORY FUNDAMENTALS OF LANGUAGE EDUCATION IN PRIMARY SCHOOL IN GREAT BRITAIN
IN THE SECOND HALF OF THE XX – BEGINNING OF THE XXI CENTURY**

Summary. Introduction. Language education of primary school children in the UK is developing rapidly. This pace is due to many reasons, in particular, languages contribute to the development of personality and mutual understanding, citizenship, cultural understanding and ability to work. Students are driven by the desire to learn something new, to enter the educational space, globalization, the need to learn foreign languages. In modern conditions, the education system, which has a dynamic development, puts forward more and more new requirements that must be met, not only to students but also to teachers. Dearing's report (2007) recommended that modern languages be included in the main curriculum starting from primary school.

In order to increase efficiency and effectiveness in the educational process requires not only information and communication, material and technical, educational and methodological, but also regulatory framework.

The purpose of the article is to identify and characterize the main principles of the standards and regulations of the UK's public policy on language education.

The methods. The study compares the legal framework in different periods of the second half of XX - early XXI century. The article classifies normative documents according to certain parts of the country. We can trace the comparison of educational approaches, principles and learning conditions in different years and across the UK.

Results. Many schools practice forms of bilingual and integrated language learning. This can be seen as a positive development, but much remains to be done for the primary education system at the legislative, conceptual and organizational levels. Namely: to focus education in

primary school on reaching a certain level, to provide in educational programs different trajectories of learning native and foreign languages with an emphasis on the needs of students, to provide methodological support and counseling on various forms of learning: inpatient, distance, electronic, mixed.

Originality. The normative and legal principles of language education in primary school in Great Britain in the second half of the XX - beginning of the XXI century are reflected in professional literature. In particular, S. del Gaudio, V. Yevtukh, V. Zablotky, O. Maiboroda, N. Panina, B. Tarasenko and other native and foreign scholars study the issues of the current state and legal support of the functioning of state language and language policy. Issues of state regulation of language education of primary school students in the UK remain insufficiently studied, which determines the relevance of our study.

Conclusion. In general, summarizing the results of our analysis of the legal framework of language education in primary school in the UK in the second half of XX – early XXI century, we can draw the following conclusions: during this time created the appropriate legal framework for public policy in primary language education. A characteristic feature of the legislative regulation of language policy in the country is that the legal framework is broad and perfect.

Keywords: normative and legal bases; language education; foreign languages; Elementary School; research activities.

Одержано редакцією 14.07.2020
Прийнято до публікації 05.08.2020